УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат

мр Весна Смиљанић Рангелов

Предложени наслов теме докторске дисертације[1]

Мотиви српског и јужнословенског фолклора у руској поезији 1820–1880

Предложени ментор

Др Бошко Сувајџић, редовни професор

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 2920/1 донетом дана 25.10.2023. Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је, уз сагласност предложених чланова, Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације докторанда мр Весне Смиљанић Рангелов под насловом „Мотиви српског и јужнословенског фолклора у руској поезији 1820–1880".

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Зорица Несторовић, редовни професор
Звање: редовни професор
Ужа научна област: српска књижевност
Датум избора у звање: 07.12.2016.
Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

[1] Ако се наслов који предлаже Комисија разликује од радног наслова који је навео докторанд у Пријави, навести и радни наслов, а у одељку **4.1. Формулација наслова теме** образложити разлоге због којих је измењен.

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Ана Јаковљевић Радуновић, доцент
Звање: доцент
Ужа научна област: руска књижевност
Датум избора у звање: 20.12.2022.
Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Данијела Петковић
Звање: виши научни сарадник
Ужа научна област: хуманистичке науке – језик и књижевност
Датум избора у звање: 24.02.2020.
Установа на којој је запослен: Институт за књижевност и уметност у Београду

II ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

На основу података наведених у Образложењу предлога теме докторске дисертације и пропратне документације које је поднела кандидаткиња магистар Весна Смиљанић Рангелов, Комисија предочава следеће елементе из њене биографије.

Магистар Весна Смиљанић Рангелов рођена је 07. децембра 1977. године у Новој Вароши. На групи Руски језик и књижевност Катедре за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду дипломирала је 24.04.2001. остваривши у току студија општи успех 9.00 (девет и 00/100) на основу чега је стекла диплому о стеченом високом образовању и стручном називу – професор руског језика и књижевности. На истом факултету уписала је магистарске студије (смер Наука о књижевности) које је завршила 13.12.2011. одбранивши магистарску тезу под насловом „Женско тело у стваралаштву Данила Хармса и Александра Веденског" на основу чега је стекла диплому о стеченом академском називу магистра наука. Докторске академске студије уписала је 2020/2021. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду и тренутно је докторанд на студијском програму Језик, књижевност, култура и то на модулу Језик. Кандидаткиња наводи и да је 2001/2002. године завршила програм Студије културе и рода у оквиру Алтернативне академске образовне мреже.

Мр Весна Смиљанић Рангелов наводи да је запослена у Издавачком предузећу „Службени гласник" на месту уредника и редактора. Објавила је више превода из корпуса литературе за децу као и озбиљне књижевности од којих је навела следеће: Ф. М. Достојевски, *Бедни људи*, Моно и мањана, Београд 2010; Василиј Борисович Јемељаненко, *У ратном ваздуху суровом*, Алгоритам, Београд 2007. и Борис Вадимович Соколов, *Барон Унгерн : црни коњаник*, Центар за изучавање Традиције Укронија, Логос, Београд 2010. Кандидаткиња је превела и више изузетно вредних научних издања и то: Константин Владимирович Никифоров, *„Начертаније" Илије Гарашанина и спољашња политика Србије 1842—1853*, Службени гласник, Београд 2016, Иван Степанович Јастребов, *Стара Србија и Албанија: забелешке с путовања*, Службени гласник, Београд 2018. и Иван Степанович Јастребов, *Обичаји и песме*

Срба у Турској: у Призрену, Пећи, Морави и Дебру, Службени гласник, Удружење фолклориста Србије, Матица српска, Београд 2020.

2.2. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

ПРЕВОДИ

1. Ф. М. Достојевски, *Бедни људи*, Моно и мањана, Београд 2010.
2. Василиј Борисович Јемељаненко, *У ратном ваздуху суровом*, Алгоритам, Београд 2007.
3. Борис Вадимович Соколов, *Барон Унгерн : црни коњаник*, Центар за изучавање Традиције Укронија, Логос, Београд 2010.
4. Константин Владимирович Никифоров, *„Начертаније" Илије Гарашанина и спољашња политика Србије 1842—1853*, Службени гласник, Београд 2016.
5. Иван Степанович Јастребов, *Стара Србија и Албанија: забелешке с путовања*, Службени гласник, Београд 2018.
6. Иван Степанович Јастребов, *Обичаји и песме Срба у Турској: у Призрену, Пећи, Морави и Дебру*, Службени гласник, Удружење фолклориста Србије, Матица српска, Београд 2020.
7. Михаил Наумович Епштејн, „Језиво и необично. О теоретском сусрету С. Фројда и В. Шкловског", у зборнику: *Ускрснуће књижевности : 100 година руског формализма*, Филолошко–уметнички факултет, Крагујевац 2014, стр. 49–58.

НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАДОВИ

1. Кандидаткиња наводи да је 01.09.2023. њен рад „Проблеми превођења оказионализама на примеру песме О. Е. Мандељштама *Чернозем*", прихваћен за објављивање у часопису *Примењена лингвистика* (није приложена потврда).

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

Име и презиме ментора: др Бошко Сувајџић, редовни професор
Звање: редовни професор
Датум избора у звање: 21.02.2015.
Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду
Ужа област научно-истраживачког рада: српска књижевност

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације (најмање пет радова):

1.	Бошко Сувајџић, *Јунаци и маске (Тумачења српске усмене епике)*, Библиотека „Књижевност и језик", Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд 2005.
2.	Бошко Сувајџић, *Иларион Руварац и народна књижевност*, Библиотека „Српско усмено стваралаштво", књ. 2, Институт за књижевност и уметност, Друштво за српски језик и књижевности Србије, Београд 2007.
3.	Бошко Сувајџић, *Певач и традиција*, Завод за уџбенике, Београд 2010.
4.	Бошко Сувајџић, „Вук и Руси", у: *Савремена српска фолклористика* III (зборник радова), Филозофски факултет Универзитета у Нишу, Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић", 2016, стр. 9–29
5.	Бошко Сувајџић, *Српска хајдучка епика у јужнословенском контексту: правци и циљеви истраживања*, Зборник Матице српске за књижевност и језик, књ. 53, св. 1–3 (2005), стр. 569–583.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНЕ ТЕМЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

4.1. ФОРМУЛАЦИЈА НАСЛОВА ТЕМЕ

Увидом у образложење предложене теме дисертације, закључује се да формулација теме у потпуности одговара садржају планираног научног истраживања, да је јасно, прецизно и концизно изведена.

4.2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Основни предмет предложене теме докторске дисертације садржан је у њеној радној формулацији „Мотиви српског и јужнословенског фолклора у руској поезији 1820–1880".

Планирана докторска дисертација налази се у пресеку неколико научних области и то славистике, фолклористике, усмене књижевности, теорије превода, историје књижевности али свакако и културне историје јужнословенских народа, историје јужнословенских књижевности XIX века, посебно српске и руске односно српског и руског романтизма.

Истраживачки корпус кандидаткиња је временски ограничила 1820. и 1880. годином јер оне обележавају време пре којег није забележена појава јужнословенских мотива у руском песништву односно време кад је све интензивније опадање присуства јужнословенских мотива у руском песништву и јачање њиховог обликовања у руској прози. Кандидаткиња у предлогу своје теме наводи да на почетку те развојне линије стоји Пушкинова песма *Дочери Карагеоргия*, његово прво настало дело током боравка у Кишињеву од 1820. до 1823. године, односно да се 1828. године у поеми *Любовь в тюрьме* непознатог аутора први пут у руском песништву појављује лик Бугарина. Истовремено, учесталост обраде мотива српског и јужнословенског фолклора у руском песништву опада седамдесетих година XIX века јер се постепено сели у руску прозу па као последње одсјаје те развојне линије кандидаткиња препознаје оне у песмама које је испевао Полонски под насловом *Болгарка* и *Туда*, које су, како кандидаткиња наводи, инспирисане одређеним политичким догађајима из тадашње бугарске односно српске историје.

Њена намера је да истражи развојни ток присуства, начина обликовања и утицаја мотива српског и јужнословенског фолклора у руском песништву али и шире посматрано у руској култури па ће отуда предмет њеног истраживања у смислу културног, историјског и политичког контекста предложене теме, бити цео XIX век у руској књижевности и култури. У том смислу кандидаткиња издваја почетак и средину XIX века у руској култури. Ово стога што је општа клима јавног простора у руској култури XIX века од његовог почетка била означена словенским питањем. Већ тада у руској култури креће широки талас интересовања за историју и културу Јужних Словена која је свој израз добила у широком дијапазону различитих активности од којих кандидаткиња наводи путовања људи из сфере науке и политике у словенске земље са којих остају забелешке објављиване у руској периодици тог времена (1805. у тексту М. Н. Макарова „Жители области Монтенегро или Черногорцы" објављеном у „Вестнику Европе" јавља се први помен српске народне епске позије у руској јавности). Средина XIX века у руској култури донела је стварање руско-српских културних веза, јачање преводилачке активности и научно истраживање српске народне епске поезије и бугарске народне прозе (студије О. М. Бодјанског, И. И. Срезњевског, В. И. Григоровича, П. И. Прејса). У том смислу кандидаткиња с правом издваја интересовање руских научника и писаца за рад Вука Стефановића Караџића што показују дела А. С. Шишкова, Н. М. Карамзина, М. Т.

Каченовского, И. И. Срезневского, П.И. Прејса, О.М. Бодјанского, В. И. Григоровича, Н. И. Надеждина, М. Ф. Раевского, М. П. Погодина...

Истовремено теку процеси уметничке обраде мотива српског и јужнословенског фолклора у песништву представника руског XIX века чему много доприноси сазревање идеја панславизма средином тог века. У том смислу предметом докторске дисертације на предложену тему биће обухваћена дела у чијим се различитим слојевима (ниво уметничке слике, сижеа, теме) могу препознати утицаји мотива српског и јужнословенског фолклора (дела А. С. Пушкина, А. Н. Мајкова, А. С. Хомјакова, Н. И. Надеждина, А. Ф. Вељтмана, Ј. П. Полонског, Н. Ф. Шчербине, Ф. И. Тјутчева, К. С. и И. С. Аксакова, С. П. Шевирјова...)

Сматрамо да се циљеви докторске дисертације на предложену тему најбоље могу сагледати на основу њеног плана рада будући да он садржи врло подробан опис планираних целина будуће докторске дисертације од којих свака упућује на њене појединачне циљеве.

Кандидаткиња је предложила добро замишљен и композиционо ваљано организован прелиминарни план рада односно структуре будуће докторске дисертације који доносимо у наставку.

„У уводном делу потребно је дати преглед теорија о словенском фолклору односно међусобном односу српског и руског фолклора од првих деценија 19. века када је међу фолклористима присутна идеја о свесловенском (заједничком) фолклору (Л. Штур, П. Шафарик, Ф. Челаковски, С. Враз, А. Мицкевич Н. Пољевој, М. Максимович, И. Бодјански, Н. Надеждин, М. Касторски, И. И. Срезневски, В. Ламански); преко позитивистичких (А. Н. Веселовски, А. А. Потебња, Ф. Миклошич, В. Ф. Милер), затим теорија о европском пореклу и утицају на развој словенског фолклора (Созоновски, Т. Маретић), утицају српских јуначких песама на руске биљине (Халански), историјско-компаративној методи и поновном успостављању заједничких елемената у руском и јужнословенском фолклору у међуратном периоду (Н. С. Державин), компаративно-типолошком методу (В. М. Жирмунски, В. Ј. Проп, Н. И. Кравцов,Е. М. Мелетински, Б. Н. Путилов), до савремених токова у фолклористици.

Надаље треба да следе поглавља у којима се даје:

Историјско-културни контекст епохе;

Преглед радова првих слависта и значај рада Вука Стефановића Караџића на популаризацији српске епске поезије;

Преглед периодике у којој је објављивана поезија са јужнословенским мотивима;

Анализа песама: А. С. Пушкин „Дочери Карагеоргия” , „Песни западных Славян”, почетни стихови замишљене поеме „Кирџали”, „Менко Вуич грамоту пушет” (незавршена песма о убиству Карађорђа)

Ф. И. Тјутчев „Там, где горы, убегая...”;

А. К. Толстој Ой, стоги, стоги...”, „Колокольчики мои...”,

А. Ф. Вељтман: романтична поема „Беглец”; „Троян и Ангелица”;

А. Хомјаков: „Не гордись перед Белградом”, „Сербская песня”;

Д. П. Ознобишин „Славянам”;

Мајков: „Черногорец”;

„Славянство” (1877, аутор превода није утврђен);

С. П. Шевирјов: „Православным братьям на Востоке”, поема ”Болезнь”;

Я. П. Полонски: поема „Келиот”, „Болгарка”, „Туда”;

Н. Ф. Щербина „Јово и Мара”.

Анализа превода српских народних песама: Д. П. Ознобишина: „Сердитый конь”, „Смильяна”, „Потеря времени”, „Праведная клятва”, „Девушка у городских ворот”, „Завет”,

„Могила на берегу Моравы”, „Друг и недруг”, „Пряха и царь”, „Сербская девица”; А. Н. Мајкова, преводи из Вукове збирке народних пјесама: „Сабля царя Вукашина” (Марко краљевић познаје очину сабљу); Радойца (Мали Радојица); „Конь” (Девојка и коњ момачки или Будљанка дјевојка и конь);

Опсег истраживаних поетских дела која су преведена и публикована на јужнословенским језицима;

Закључак.”

4.3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ

У свом концизно изведеном али врло прецизно и јасно формулисаном образложењу предлога теме своје докторске дисертације, кандидаткиња ваљано уочава и коректно формулише следеће основне хипотезе свог планираног истраживања.

1. Појава мотива српског и јужнословенског фолклора у песништву руског романтизма у XIX веку проистиче из културноисторијског контекста односно међукултурних контаката који су се најпре јавили на територији Бесарабије услед миграција Бугара након Букурешког мира и Срба након пропасти Првог српског устанка.
2. Наведени културноисторијски контекст условио је и карактер руског песништва XIX века у којем се јављају мотиви из српског и јужнословенског фолклора јер је оно најчешће грађанско и ангажовано, проткано панславистичким идејама с једне, и сликом Русије као спасиоца Словена из ропства, с друге стране.
3. Могуће је издвојити развојност тематске матрице обликовања мотива српског и јужнословенског фолклора у руском песништву током XIX века. Средина XIX века је у руском песништву наведеног тематског исходишта примарно обележена идејом о Русији као спаситељици поробљених Словена, док крај XIX века доноси доминацију идеје о Јужним Словенима као спаситељима поробљених Словена чији је непосредни израз уметничко обликовање лика Краљевића Марка као хероја, заједничко јужнословенским културама.

4.4. МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

У складу са обимом и типом грађе планираног истраживања с једне стране, и основних хипотеза с друге, кандидаткиња се опредељује да у оквиру истраживачких метода и поступака примени методолошки плурализам. То њено опредељење је нужно будући да планира да истражује историју развитка руског песништва у XIX веку, да утврди, опише и систематизује начине јављања и врсте мотива српског и јужнословенског фолклора у њему, да разуме и тумачи појединачна уметничка остварења и истражи развојне константе и доминанте у оквиру теме своје докторске дисертације, да опише и анализира културолошке трансфере, обим и начине рецепције мотива српског и јужнословенског фолклора у руској књижевности али и култури XIX века. Отуда ће користити методе својствене књижевноисторијским проучавањима, биографизам, историзам и методе истраживања (нове) културне историје, компаратистичку, херменеутичку и феноменолошку методу.

4.5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Вишевековна традиција славистичких истраживања присуства мотива српског и/или јужнословенског фолклора у страним књижевностима обележена је постојаношћу у трајању и изузетним резултатима чији су аутори неки од најважнијих истраживача славистике и фолклористике као научних дисципилина. Па ипак, још увек недостају синтетичка истраживања историјског развитка рецепције мотива српског и јужнословенског фолклора у руској књижевности како у њеним појединим периодима/стилским правцима и епохама, тако и њеном целокупном току. Стога је од великог значаја и за проучавања из области српске/јужнословенске фолклористике и науке о књижевности односно науке о руској књижевности, и за славистичке студије уопште узев, извести једно истраживање синтетичког карактера како на плану типологије, описа и тумачења мотива српског и јужнословенског фолклора у руском песништву током XIX века, тако и на плану књижевноисторијских и шире посматрано културолошких аспеката развоја руске књижевности у домену дотицаја са српском односно јужнословенском културом и то преко њихових обликотворних момената какви су они садржани у њиховим фолклорима.

Намеравано истраживање својом грађом, њеним временским одређењем (1820–1880) и предложеним научноистраживачким методама открива амбициозан и хвале вредан напор да се превлада партикуларизам постојећих истраживања те научне области у српској науци о књижевности и да се:

1. на материјалу руске поезије XIX века утврди, опише и систематизује грађа са мотивима из српског и јужнословенског фолклора;
2. уради детаљна систематизација и анализа мотива из српске епске традиције у руској поезији XIX века;
3. истраже видови рецепције мотива српског и јужнословенског фолклора у руској култури XIX века – контекст културолошког трансфера, културне и књижевне историје, уметничке и преводне књижевности...;
4. опише и анализира обликовање лика Јужног Словена/Балканца у руској литератури;
5. утврде и анализирају транскултуролошке везе јужнословенских књижевности у контексту начина присуства, видова преноса и степена утицаја рецепције мотива српског и јужнословенског фолклора у тим књижевностима.

4.6. ПРЕЛИМИНАРНИ СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ

У својој пријави теме докторске дисертације кандидаткиња је приложила следећи прелиминарни списак литературе.

1. Андреев 1936: Николай П. Андреев, Фольклор и литература // *Литературная учеба* № 2, стр. 64–99.
2. Бантыш-Каменский 1810: Д. Н. Бантыш-Каменский, *Путешествие в Молдавию, Валахию и Сербию*, В Губернской типографии у А. Решетникова, Москва. https://kp.rusneb.ru/item/reader/puteshestvie-v-moldaviyu-valahiyu-i-serbiyu-dbk
3. Белинский 1976: Висарион Г. Белинский, «О характере народных песен у славян задунайских. Набросано Юрием Венелиным», Собрание сочинений. В 9-ти томах. Т. 1. Статьи, рецензии и заметки 1834–1836. «Художественная литература», Москва, 1976.
4. Белов 2016: М. В. Белов, Русские путешественники в Сербии в 1840-е годы // *История, язык, культура Центральной и Юго-Восточной Европы в национальном и региональном контексте*, Москва: Институт славяноведения, 640 стр., стр. 77–95.

5. Беляева 1984: Юлия Д. Беляева, «Сербские мотивы в русской литературе (А.Ф. Вельтман и В.А. Гиляровский)» у: *Вопросы социальной, политической и культурной истории Юго-Восточной Европы, (Балканские исследования. Вып. 9)*, Москва: Академия наук СССР, Институт славяноведения и балканистики, стр. 327–343.
6. Бернар 1999: Антони Бернар, "Сербский фольклор в пушкинское время" // *Проблемы современного пушкиноведения, Сборник статей*. Псков: Псковский государственный педагогический институт им. С.М.Кирова стр. 239–247.
7. Благой 1975: Дмитрий Д. Благой, "Два стихотворения Пушкина о Георгии Черном" // *Славяне и Запад*, Москва: Наука, стр. 17–31.
8. Богатырев 1971: Петр Г. Богатырев, *Вопросы теории народного искусства*, Москва: Искусство, 511 стр.
9. Вацуро 2004: Вадим Е. Вацуро, Болгарские темы и мотивы в руской литературе 1820–1840–х годов (Этюды и разыскания), *Руско–болгарские фольклорные и литературные связи в 2 томах*, т. 1, Наука, Ленинград, 231–272. https://royallib.com/read/vatsuro_vadim/bolgarskie_temi_i_motivi_v_russkoy_literature_18201840h_godov_etyudi_i_raziskaniya.html#n_62
10. Венелин 1835: Юрий И. Венелин, *О характере народных песен у славян задунайских*, Москва: Типографија Н. Степанова.
11. Веселовски 1940: А. И. Веселовский. *Историческая поэтика*, Лењинград: Художественная литератураю
12. Вражиновски 1998: Танас Вражиновски, *Народна митологија на Македонците* књ. 1–2, Институт за старословенска култура Прилеп – Књигоиздателство Матица македонска Скопје, Прилеп–Скопје.
13. Вукановић 1970: Татомир П. Вукановић, *Студије из балканског фолклора II* (сепарат), Врање : [б. и.], 1970
14. Вукићевић 1901: Јелена М. Вукићевић (прев.) *Писма једнога Руса о Србији 1808 године*, Београд, Милош Велики – Штампарија Бојовића и Мићића.
15. Вулетић 1987: Витомир Вулетић, *Руско-Српска књижевна поређења: ера Српског Препорода*, Нови Сад: Матица српска, 243 стр.
16. Гаврюшин 2009: Л. К Гаврюшин (одг. ур.), «Сербские мотивы в творчестве А.С. Пушкина», Сербско-русские литературные и культурные связи XIV–XX вв. – (Серия «Bibliotheca serbica»/_ Санкт Петербург: Алетейя, стр. 162–179.
17. Георгиев 1969: Емил Георгиев, *Български образи в славянските литератури*, Наука и изкуство, София.
18. Гильфердинг 1858: Александр Ф. Гильфердинг, „Западные славяне“ у: *Русская беседа* књ. IV, Москва, стр. 1–64.
19. Гудков 2009: Виктор П. Гудков, «К изучению русских связей Вука Караджича. Караджич и Александр Тургенев» // Сербско-русские литературные и культурные связи XIV–XX вв. / Отв. ред. Л. К. Гаврюшина, Санкт Петербург: Алетейя, (Серия «Bibliotheca serbica») 149 стр.
20. Гусев 1967: Виктор Е. Гусев, *Эстетика фольклора*, АН СССР, Институт рус. литературы (Пушкинский дом), Ленинград: Наука, 319 стр.
21. Гусев 1991: Виктор Е. Гусев, "Пушкин и Вук Караджич" // Временник Пушкинской комиссии, вып. 24, Лењинград: Наука, стр. 29–41.
22. Динеков 1959: Петър Диненков, *Български фолклор*, т. I, София.
23. Динеков 1989: Петър Диненков, *Проблеми на старата българска литература*, София
24. Долинин 1938: Аркадий С. Долинин (ур. и пред.), *Русские писатели 19. века о Пушкине*, Государственное издательство Художественная литература, Ленинград
25. Дранникова 2015: Drannikova N.V. "Folklore": on the question of the history of the use of the term and its meaning in Russian science // Proceedings of the Karelian Scientific Center of the Russian Academy of Sciences. — 2015. — No. 8. — P. 39–45. — URL:

https://cyberleninka.ru/article/n/ folklor-k-voprosu-ob-istorii-upotrebleniya-termina-i-ego-znacheniya-v-russkoy-nauke
26. Илчева 2010: Радослава Илчева, „Болгары и Болгария в русской романтической поэме первой трети XIX в.“ // Болгария и Россия (XVIII-XX вв.): взаимопознание, Москва: Институт славяноведения РАН – Институт литературы БАН, стр. 284–298.
27. Илчева: Радослава Илчева, "Инсаров – най-популярният българин в руската литература; https://sesdiva.eu/virtualni-stai/kulturen-obmen/item/92-insarov-nay-populyarniyat-bulgarin-v-ruskata-literatura (приступљено 4. 6. 2023)
28. Илчева: Радослава Илчева, Българските герои на руския романтизъм; https://sesdiva.eu/virtualni-stai/kulturen-obmen/item/35-bulgarski-geroi-na-ruskia-romantizum (приступљено 4. 6. 2023)
29. Иречек 1878: Д-р Константин Иречек, *История болгар*. Перевод Ф. Вруна и В. Палаузова, Одесса.
30. Јакушкина 2015: Екатерина И. Јакушкина, Рецепција Вуковог дела у руској славистици XIX века / Восприятие творчества Вука Караджича в русском славяноведении XIX века у: Вук Стефановић Караџић : (1787-1864-2014), зборник са научног скупа, Београд: САНУ, стр. 65–70.
31. Калиганов 2015: Игор И. Калиганов, Проблемы истории и культуры славянских народов. Москва: Институт славяноведения РАН, 480 стр.
32. Качановски: 1871–1916: Качановский, Владимир. Памятники болгарского народного творчества, Сборникъ отдѣления русскаго языка и словесности Императорской академии наук, т. XXX. Санктпетербургъ: Императорская Академій наукъ.
33. Керимова 1977: Мария М. Керимова, Югославянские народы и Россия. Этнографические сюжеты в русских публикациях и документах первой половины XIX в, Москва.
34. Ковалева, Лукянова & Приемко 2021: Р. М. Ковалева, Т. В. Лукянова, О. В. Приемко, *Фольклористика в трех частях, часть 1 Основы теории фольклора*, Минск: БГУ, 204 стр.
35. Ковалевский 1859: Е. П. Ковалевский, „Путевыя записки о славянских землях“ у: *Русская беседа*, књ. I, гл. I–VI, стр. 1–53; књ. VI, гл. VII–XII, стр. 1–38. Москва.
36. Конески 1961: Блаже Конески (прир.) *Македонска књижевност*, Београд : Српска књижевна задруга.
37. Качановский 1882: Владимир Качановский (прир.), Памятники болгарского народного творчества : Вып. 1. Сборник западно-болгарских песен со словарем, Санкт Петербург : Типография императорской академии наук, 634 стр.
38. Козубовская 2012: Галина П. Козубовская, *История русской литературы XIX века* (первая треть), Барнаул : АлтГПА, 240 стр.
39. Кравцов 1973: Николай И. Кравцов, *Проблемы сравнительного изучения славянских литератур*, Москва : издательство Моск. университета, 363 стр.
40. Кравцов 1976: Николай И. Кравцов, *Славянский фольклор*, Москва: Издательство московского университета, 262 стр.
41. Кравцов 1985: Николай И. Кравцов, *Сербскохорватский эпос*, Москва: Наука, 360 стр.
42. Лещиловская 2000: Инна И. Лещиловская, «Бог никому не остается должен: Пушкин и сербы» // *Родина*, бр. 4.
43. Лещиловская 2009: Инна И. Лещиловская, «Сербские мотивы в творчестве А.С. Пушкина» // Сербско-русские литературные и культурные связи, Санкт Петербург.
44. Липранди 1998: Иван П. Липранди, Из дневника и воспоминаний // Пушкин в воспоминаниях современников, 3. доп. изд., Санкт Петербург: Академический проект, т. 1, стр. 285–343, http://feb-web.ru/feb/pushkin/critics/vs1/vs1-285-.htm
45. Лотман 1969: Юрий Лотман, *Структура художественного текста*, Москва: Издательство "Искусство", 383 стр.

46. Лотман 1972: Юрий Лотман, *Анализ поэтического текста, структура стиха*, Ленинград: Издательство Просвещение, 272 стр.
47. Маројевић 1992: Радмило Маројевић, „Први руски препеви Хасанагинице (песничка полемика Востокова и Пушкина)“, *Анали Филолошког факултета*, Београд, стр. 257–264.
48. Медриш 1980: Давид Н. Медриш, *Литература и фольклорная традиция: вопросы поэтики*, Саратов: Изд-во Саратовского ун-та, 296 стр.
49. Медриш 1987: Давид. Н. Медриш, Фольклоризм Пушкина : Вопросы поэтики : Учеб. пособие по спецкурсу, Волгоград: ВГПИ им. А. С. Серафимовича, 72 стр.
50. Медриш 1990: Давид Н. Медриш, «После выстрела. Пушкин: 'Песня о Георгии Черном'» // *Новый мир, Ежемесячный литературно-художественный и общественно-политический журнал*, бр. 6, Москва. https://imwerden.de/pdf/medrish_pushkin_pesnya_o_georgii_chernom_1990__ocr.pdf (приступљено: 1. августа 2023).
51. Муравьева 1983: Ольга С. Муравьева, Из наблюдений над "Песнями западных славян" // Пушкин: Исследования и материалы / АН СССР. Институт русской лит. (Пушкин. Дом). — Лењинград: Наука. Ленингр. отд-ние, т. 11, стр. 149—163. http://feb-web.ru/feb/pushkin/serial/isb/isb-149-.htm
52. Никитин 1970: Сергей А. Никитин, «Вук Караджич и Россия» // Очерки по истории южных славян и русско-балканских связей в 50–70-е годы XIX в. Москва: Наука, 313 стр.
53. Нишавић 2016: Рале Нишавић (прир.), *Пушкиново србољубље*, Нови Сад: Бистрица, 87 стр.
54. Осипова 2016: Елена Аркадьевна Осипова, *Русская литература 1800-1860 гг. и сербская эпическая традиция*, Институт мировой литературы имени А. М. Горького РАН, Москва
55. Павић 2016: Милорад Павић, Пушкинове "Српске песме" // *Пушкиново србољубље*, Нови Сад: Бистрица, стр. 77–85. Пројекат Растко Русија: Милорад Павић : Пушкинове „Српске песме“ (rastko.rs)
56. Петковић 2020: Данијела Петковић, Косовски образац у јужнословенској и руској усменој епској поезији, излагање на конференцији, *Савремена српска фолклористика VII : зборник радова*, Београд : Удружење фолклориста Србије : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" ; Крушевац : Народна библиотека, стр. 197–214.
57. Площук 1999: Анна Н. Площук, “Песня Пушкина "Янко Марнавич" в цикле "Песни западных славян" в ее отношении к балладе "Пламя Перушича" в сборнике Мериме "Гузла" // Проблемы современного пушкиноведения, Сборник статей. Псков: Псковский государственный педагогический институт им. С.М.Кирова стр. 247–251.
58. Поленаковић 1984: Харалампије Поленаковић, Зборник од македонски народни песни на браќата Миладиновци 1861, Скопје
59. Прийма 1963: Федор Я. Прийма, Из истории создания «Песен западных славян» А.С. Пушкина // Из истории русско-славянских литературных связей XIX века. Москва–Лењинград, стр. 95–123.
60. Пропп 2022: Владимир Я. Пропп, *Фольклор и действительность*, Азбука, 448 стр.
61. Путилов 1982: Борис Н. Путилов, *Героический эпос черногорцев*, Лењинград: Наука, 237 стр.
62. Путилов 1994: Борис Н. Путилов, *Фольклор и народная культура*, Санкт Петербург: Наука, 237 стр.
63. Ромашов 2012: Юрий В. Ромашов, „Балканы в восприятии русских во второй половине XIX века: славянское единство и отчуждение“, *Известия Саратовского университета. Новая серия. Серия. История. Международные отношения*, т. 12, вып. 3, стр. 47–50. DOI: 10.18500/1819-4907-2012-12-3-47-50 Саратов.

64. Самарџија 1957: Снежана Самарџија, *Увод у усмену књижевност*, Београд : Народна књига – Алфа
65. Свенцицкая 2001: Элина Свенцицкая, «Песни западных славян Пушкина как художественное единство» // *Вопросы литертуры, журнал критики и литературоведения*, №1, Москва, стр. 319–328.
66. Смирнов 1965: Юрий И. Смирнов, «Сербская баллада на Русском Севере». См.: Советское славяноведение. Москва № 6. стр. 54–59.
67. Смирнов 1965: Юрий И. Смирнов, Издание по этнографии и фольклору Болгарии, Советское славяноведение, № 1.
68. Смирнов 1967: Юрий И. Смирнов, „Проблемы изучения межславянской фольклорной общности“, Советское славяноведение № 1, Москва
69. Смирнов 1974: Юрий И. Смирнов, *Славянские эпические традиции: Проблемы эволюции*, Москва: Издательство «Наука».
70. Сувајџић 2014: Бошко Сувајџић (прир.), VUK Stefanovic Karadzic : 1787-1864-2014. : mundliches Volksgut der Serben, Београд: Вукова задужбина – Чигоја, 304 с.
71. Сувајџић 2007: Бошко Сувајџић, „Вук и Руси“, Савремена српска фолклористика III : зборник радова, стр. 9–29.
72. Сувајџић 2005: Бошко Сувајџић, Српска хајдучка епика у јужнословенском контексту: правци и циљеви истраживања, Нови Сад: Матица српска.
73. Сувайджич 2018: Бошко Сувайджич (прир.) *Вук Стефанович Караджич Сербское устное наследие*, 2. из., Београд: Вукова задужбина – Чигоја штампа.
74. Тарасов: Б. Н. Тарасов (ур.), А.С. Хомяков – мыслитель, поэт, публицист: сб. статей по материалам междунар. науч. конф. (14–17 апреля 2004 г.) в г. Москве в Литературном ин-те им. А. М. Горького, том 2. Языки славянских культур, Москва.
75. Тихомиров 2023: Сергей А. Тихомиров, „Фольклор: подходы к изучению, смыслы, историческая динамика“, *Вопросы культурологии*, бр. 8, Москва: Панорама.
76. Томашевский 1926: Борис Томашевский, Генезис «Песен западных славян» // Атеней, књ. 3, Лењинград, стр. 35–45.
77. Трнавци 1969: Халит Трнавци, Мотив о сестри и мртвом брату у усменој књижевности балканских народа (докторска дисертација), Београд.
78. Фомичев 1983: Сергей А. Фомичев, «Песни западных славян» Пушкина: История создания, проблематика и композиция цикла // *Духовная культура славянских народов: Литература. Фольклор. История*, Ленинград: Наука, стр. 130–144.
79. Чистов 2005: Кирилл В. Чистов, *Фольклор, текст, традиция*, Москва: ОГИ, 269 стр.
80. Шекара 2000: Лука Шекара, *Српска народна пјесма у руској књижевности 19. вијека*, Бања Лука – Српско Сарајево, Академија науке и умјетности Републике Српске.
81. Шемякин 2009: Андрей Л. Шемякин, «В плену у традиции: русские путешественники о Сербии и сербах (вторая половина XIX — начало XX в.)» у: *Политическая культура и международные отношения в новое и новейшее время*, Нижний Новгород.
82. Шишманов 1889: Ив. Д. Шишманов, Значението и задачата на нашата етнография, *Сборник за народни умотворения, наука и книжнина*, књ. I (од књ. XXVII Сборник за народни умотворения и народопис, СбНУ), София.
83. Шишманов 1900: Ив. Д. Шишманов, Критичен преглед на въпроса за произхода на прабългарите от езиково гледище и етимологиите на името „българин”, СбНУ, кн. XVI–XVII.
84. Штејн 1932: Сергије Штејн, Пушкин, Мериме и "Песме западних Словена" : Историско-књижевни преглед, Руски архив : часопис за политику, културу и привреду Русије, Год. 5, бр. 16/17, стр. 96–112.
85. Яцимирский 1909: Александр И. Яцимирский, «Песни западных славян» // Пушкин А. С. Сочинения. Санкт Петербург: Изд-во Брокгауз-Ефрон, т. 3. стр. 400. (Библиотека великих писателей под ред. С. А. Венгерова). http://lib.pushkinskijdom.ru/Default.aspx?tabid=10358

V ЗАКЉУЧАК О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

Увидом у биографију и библиографију Комисија констатује да кандидат **мр Весна Смиљанић Рангелов** испуњава све услове за израду докторске дисертације.

Комисија констатује да **др Бошко Сувајџић, редовни професор** испуњава услове предвиђене Стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија и сагласан је да за предложену тему буде ментор.

На основу свега наведеног о предмету, хипотезама, постављеним циљевима, методу рада и очекиваним резултатима, Комисија констатује да је предложена тема **„**Мотиви српског и јужнословенског фолклора у руској поезији 1820–1880**“** својом сложеношћу, актуелношћу и значајем за научну област којој припада подобна за израду докторске дисертације.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе одлуку о прихватању позитивног Извештаја о оцени научне заснованости теме „Мотиви српског и јужнословенског фолклора у руској поезији 1820–1880“, коју је предложио кандидат мр Весна Смиљанић Рангелов, да за ментора именује др Бошко Сувајџић, редовни професор и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Зорица Несторовић, редовни професор
председник Комисије

2. _____
др Ана Јаковљевић Радуновић, доцент
члан Комисије

3. _____
др Данијела Петковић, виши научни сарадник
члан Комисије